

Hogyan ismerhetjük fel a predátor konferenciákat: a Think.Check.Attend ellenőrzőlista [5]¹

Sasvári Péter²

Link: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.14473.11366>

Bevezetés

A tudományos közösség tagjai jól ismerik a predátor kiadók és folyóiratok által jelentett növekvő fenyegetést. A predátor, vagy más néven parazita kiadók nagyon veszélyesek mind a kutatók, mind az open access mozgalom számára: ezek a kiadók ugyanis nyílt hozzáféréssel működnek, azonban nélkülözik a valódi szakmaiságot. Kiadványaikat komoly tudományos könyvnek vagy folyóiratnak álcázzák, miközben tudományos minőséget nem biztosítanak: nem válogatják meg a beérkezett cikkeket, nem végeztetnek szakmai bírálatot. A nyílt hozzáférés terjedését és annak előnyeit, valamint a kutatók publikálási kényszerét kihasználva egyedüli céljuk az anyagi haszonszerzés a publikációs díjak beszedése révén. [1] A tudományos publikálásban a predátorok csoportja újabban a predátor konferenciákkal bővült. Az utóbbi időben egyre több, eltérő szakterülettel foglalkozó tudós kap meghívást konferenciákon való előadásra vagy részvételre. Ezek többsége tudományos konferenciának tűnik, de valójában a predátor kiadók és konferenciaszervezők kizsákmányoló jellegű eszközei, hogy pénzt keressenek a regisztrációs díjakból. A hamis konferenciákkal többnyire gyanútlan, pályakezdő kutatókat céloznak meg. Előfordul, hogy az előadókat vagy a résztvevőket utólag értesítik arról, hogy a konferencia valamilyen okból elmaradt, a regisztrációs díjakat azonban nem térítik vissza. Máskor a találkozók ugyan létrejönnek, de azok messze nem olyan nagy horderejű nemzetközi események, mint amilyenek várták őket: gyér a részvétel, és nem jelennek meg a konferencia honlapján feltüntetett prominens előadók. A kétes találkozókról és eseményekről szóló történetek már megjelentek a [Science Magazine](#) [2], a [NYTimes](#) [3] és a [HUFFPOST](#) [4] oldalain.

1. Konferenciák vizsgálata

Így a predátor folyóiratok és kiadók mellett a kutatóknak most már a predátor konferenciáktól is óvakodniuk kell. De hogyan lehet megítélni, hogy egy konferencia valódi vagy hamis? A [Think. Check. Attend](#). [6](Gondolkodjunk. Ellenőrizzük. Vegyünk részt.) a [Knowledge E](#) által indított kezdeményezés. Ez egy olyan szervezet, amely támogatja az innovációt és a fejlődést a kutatás és a publikálás területén; célja, hogy útmutatást és segítséget nyújtson a kutatóknak és a tudósoknak a konferenciák valóságának és tudományos hitelességének megítélésében, hogy segítsen nekik eldönteni, részt vegyenek-e a azokon.

A [Think. Check. Submit](#). kezdeményezéshez kapcsolódó módszertant követve, amely támogatja a kutatókat abban, hogy beazonosíthassák a megbízható folyóiratokat a kutatásukhoz, a Think. Check.

¹ Az alábbi közlemény a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő **Államtudományi Hírlevél** Tudományos sarok rovatában jelent meg. A korábbi hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-elet/allamtudomanyi-hirlevel/aktualis-szamok>

² Egyetemi docens, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közzervezési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

Attend. olyan iránymutatásokat nyújt, amelyek segítenek a kutatóknak megkülönböztetni a hiteles konferenciát attól, amelyet el kell kerülniük. Egy egyszerű ellenőrzőlistán alapul, amelyet a kutatók követhetnek, és így kiválaszthatják a megfelelő konferenciát, amelyen részt vesznek, és/vagy ahol bemutatják a kutatásukat.

Itt található az [ellenőrző lista](#) kérdéseit, amelyeket egy kutatónak meg kell válaszolnia a konferencia megbízhatóságának ellenőrzéséhez:

1.1. Szervezők és támogatók

- Ismeri a konferenciát szervező társaságot vagy egyesületet?
- Könnyen be tudja azonosítani a konferencia helyszínét?
- Első alkalommal rendezik meg ezt a konferenciát?
- Ön vagy kollégái részt vettek már ezen a konferencián?
- Egyértelmű, hogy milyen díjakat számítanak fel (konferenciadíj, regisztrációs díj és így tovább), és hogy ezeket elengedik-e, ha jóváhagyják az ön előadó státuszát?
- Vannak-e támogatói a konferenciának?
- Ismeri valamelyiküket, különösen az iparághoz kapcsolódó területen, mint például a mérnöki tudomány és az orvosbiológiai kutatás működőket?
- Megnézte a konferencia honlapját? Megtalálható az összes információ megfelelő módon bemutatva, mint például a részvételi díjak, a beküldés dátuma, a konferencia dátuma, a szerkesztőbizottság, a program részletei és a helyszín?
- Olvasott már korábban a konferenciához kapcsolódó tanulmányokat?

1.2. Napirend és szerkesztőbizottság

- Vajon rendelkezésre áll világos információ a konferencia menetrendjéről és napirendjéről?
- Megfelel a konferencia tárgya és célkitűzései az ön szakterületének és érdeklődési körének, vagy sem?
- Hallott már a meghívott előadókról?
- A szerkesztőbizottság szerepel a honlapon?
- Hallott már korábban a szerkesztőbizottság tagjairól?
- Egyértelműen kommunikálja a szerkesztőbizottság, hogy milyen típusú szerkesztői ellenőrzést és szakértői értékelést végez a prezentációk vonatkozásában?

1.3. Konferencia-kiadványok

- A szervezőbizottság egyértelműen közli, hogy hol fogják közzétenni a konferencia-kiadványokat?
- A konferencia világossá teszi, hogy milyen indexelési szolgáltatásokat tud garantálni a publikált kiadványokhoz, és mely indexelőknak nyújtja be azokat értékelésre?
- A kiadványok kiadója tagja valamely elismert iparági kezdeményezésnek, mint például a COPE, DOAJ vagy OASPA?

A kutatók válaszoljanak a fenti kérdésekre, és csak akkor vegyenek részt a konferencián, illetve nyújtsák be absztraktjukat, ha a legtöbb kérdésre igennel tudnak válaszolni. Reméljük, hogy a kutatók használják ezt az ellenőrzőlistát, és nem esnek áldozatul a hamis konferenciaszervezőknek.

Felhasznált irodalom

- [1.] A predátor kiadók, http://www.lib.uni-corvinus.hu/content/predator_folyoiratok
- [2.] Ruben Adam (2016): Dubious conferences put the 'pose' in 'symposium', Science, <https://www.science.org/content/article/dubious-conferences-put-pose-symposium>
- [3.] Carey Kevin (2016): A Peek Inside the Strange World of Fake Academia, The New York Times, <https://www.nytimes.com/2016/12/29/upshot/fake-academe-looking-much-like-the-real-thing.html>
- [4.] Madhukar Pai, Eduardo Franco (2016): Predatory Conferences Undermine Science And Scam Academics, HUFFPOST, https://www.huffpost.com/archive/ca/entry/predatory-conferences-undermine-science-and-scam-academics_b_12467834
- [5.] Mohamad Mostafa (2017): How to identify predatory conferences: The Think.Check.Attend checklist, <https://www.editage.com/insights/how-to-identify-predatory-conferences-the-thinkcheckattend-checklist>
- [6.] Choosing the right conference to attend and present your research, <https://thinkcheckattend.org/>